

© Ахтемійчук Ю.Т., Макар Б.Г.

**ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ
"АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КЛІНІЧНОЇ АНАТОМІЇ
ТА ОПЕРАТИВНОЇ ХІРУРГІЇ"
(11-13 жовтня 2004 року, м. Чернівці)**

З нагоди 60-річчя Буковинської державної медичної академії та 110-річчя від дня народження професора М.Г.Туркевича у м. Чернівці 11-13 жовтня 2004 року відбулася наукова конференція "Актуальні питання клінічної анатомії та оперативної хірургії". Наукова програма конференції включала чотири основні напрямки: 1) сучасні досягнення клінічної анатомії; 2) актуальні питання морфогенезу; 3) сучасні хірургічні технології; 4) проблеми викладання та сторінки історії.

Організаційний комітет наукового форуму, очолюваний Президентом наукового товариства АГЕТ України, членом-кореспондентом АМН України, професором Ю.Б.Чайковським, провів велику роботу з підготовки заходу. Тези доповідей майже 300 авторів оприлюднені у третьому номері журналу "Клінічна анатомія та оперативна хірургія" за 2004 рік. Безпосередньо взяли участь у конференції 85 науковців, з них 21 доктор наук та 33 кандидати наук. Географія учасників форуму така: Київ, Вінниця, Дніпропетровськ, Запоріжжя, Івано-Франківськ, Луганськ, Одеса, Полтава, Сімферополь, Суми, Тернопіль, Харків, Хмельницький, Чернівці.

На першому пленарному засіданні з вітальним словом до учасників конференції виступили ректор Буковинської державної медакадемії, член-кореспондент АПН України, професор В.П.Пішак та член-кореспондент АМН України, професор Ю.Б.Чайковський. З великим зацікавленням учасники форуму сприйняли наукові доповіді професора М.П.Бурих (Харків) – "Методологічні засади вивчення будови людини та клінічна

анатомія", доцента І.С.Давиденка (Чернівці) – "Гіпотеза про пристосувальне значення зупинки росту плаценти у товщину в процесі розвитку", доцента І.Ю.Олійника (Чернівці) – "Аналіз міжтканинних співвідношень "епітелій-мезенхіма" ротової порожнини людини в ранньому періоді пренатального онтогенезу" та професора Е.Г.Топки (Дніпропетровськ) – "Ультраструктурна характеристика підшлункової та щитоподібної залоз після часткової резекції надниркової залози звичайним і CO₂-лазерним скальпелем".

Під час секційних засідань учасники конференції поділилися результатами власних досліджень. Низка доповідей присвячена розвитку морфофункціональних змін у внутрішніх органах при різноманітній патології та після хірургічних операцій: зміни лейоміоцитів сечовода при уретерогідронефрозі та після уретероцистостомії (Т.А.Квятковська, Дніпропетровськ); зміни у яєчнику після односторонньої овариоектомії (Т.М.Сіліна та ін., Запоріжжя); стан ендокринного апарату тонкої кишки після її резекції (О.В.Лазуркевич, Івано-Франківськ); стан ниркового алотрансплантата при його перфузії кров'ю реципієнта (О.Б.Боднар та ін., Чернівці); реактивні зміни імунних органів при різноманітній патології (Н.О.Мельник та ін., Київ); макроморфометричні параметри головного мозку при дисліпідемії (Р.П.Піскун, С.М.Горбатюк; Вінниця); стан головних клітин слизової оболонки при анеміях після резекції шлунка (В.І.Півторак, Е.Б.Кфурі; Вінниця); перебудова серця при дисліпідемії (Р.П.Піскун, Т.І.Шевчук; Вінниця) та пневмопатіях (М.С.Гнатюк та ін., Тернопіль); органометричні параметри екст-

Учасники конференції з членом-кореспондентом АПН України В.П.Пішаком (у першому ряду шостий зліва) та членом-кореспондентом АМН України Ю.Б.Чайковським (у першому ряду сьомий зліва) біля адмінкорпусу БДМА

рахоріальних плацент при плацентарній недостатності (О.А.Тюленєва та ін., Чернівці).

Результати вивчення ембріотопографічних особливостей органів та структур прозвучали в доповідях буковинських анатомів: В.В.Кривецького (хребетний стовп), Т.В.Хмари (внутрішні чоловічі статеві органи), О.М.Слободяна (гепатопанкреатодуоденальна ділянка), Ю.В.Товкача (стравохідно-шлунковий перехід), О.В.Власової (дуоденосюнальний перехід), С.І.Рябого (спільна жовчна протока), П.М.Скорейка (лозоподібне венозне сплетення), Н.М.Гузик (структури ротової ділянки), Н.І.Гаїни (кишечник).

Анатомо-клінічні особливості субакроміального простору плечового суглоба продемонстрували О.А.Бур'янов та ін. (Київ), комірок решітчастого лабіринту – Н.М.Луценко (Полтава), субталамічного ядра головного мозку людини – М.В.Сотникова, С.Ю.Масловський (Харків), хребта у важкоатлетів – Н.М.Сак та ін. (Харків), жирової тканини у повних людей – С.Д.Хімич та ін. (Вінниця), дихальних шляхів у недоношених новонароджених – В.В.Власов, О.А.Малоголовка (Хмельницький).

У перерві між секційними засіданнями професор Г.М.Топоров – учень відомого вченого В.М.Шевкуненка – прочитав лекцію для студентів IV курсу "Анатомо-клінічні особливості таза і промежини".

Знаменно, що під час конференції відбулося засідання проблемної комісії АМН і МОЗ України "Морфологія людини" (голова – професор М.С.Скрипніков), на якому учасники конференції мали змогу ознайомитися і взяти участь в обговоренні нових науководослідних тем.

Підсумки конференції підбиті на заключному пленарному засіданні. Вперше поставлено питання про потребу створення Української асоціації клінічних анатомів. У виступі професора М.П.Бурих наголошено, що на нинішній час вже створені і активно працюють Російська, Білоруська, Європейська, Британська, Американська, Китайська асоціації клінічних анатомів, а Україна досі пасе задніх. Підкреслено також, що членами асоціації можуть бути не тільки анатоми, але й фахівці різноманітних галузей медицини, в тому числі й практичної.

За кращі доповіді низка молодих вчених нагороджена почесними відзнаками.

Наприкінці пленарного засідання учасники конференції ухвалили резолюцію.

РЕЗОЛЮЦІЯ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ "АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КЛІНІЧНОЇ АНАТОМІЇ ТА ОПЕРАТИВНОЇ ХІРУРГІЇ"

Наукові дослідження анатомів, топографоанатомів, гістологів, ембріологів української медицини. Без глибоких знань варіантів будови тіла людини, органів і систем, їх тонкої організації, макромікротопографії не може обійтися жоден лікар. Розвиток нових напрямків в оперативній хірургії, розробка нових оперативних втручань потребують їх глибокого анатомічного обґрунтування. Природно, що виникають нові напрямки клінічної анатомії. З-поміж інших складових розділів клінічної анатомії набуває всебічного розвитку мікрохірургічна анатомія як анатомічна основа мікрохірургії. Утверджуються нові методи дослідження, в тому числі й живого організму – ультразвукове дослідження, комп'ютерна томографія, гістотопографічний метод тощо.

Успіхи науковців у галузі клінічної анатомії висвітлені в численних наукових джерелах (дисертаціях, монографіях, статтях, патентах, інформаційних листах, матеріалах різноманітних наукових форумів, у тому числі й міжнародних). Проте, як засвідчили матеріали даної конференції, чимало актуальних проблем потребують подальшої наукової розробки: індивідуальна анатомічна мінливість, варіанти будови органів і тканин, мікротопографічні взаємовідношення кровеносних капілярів, судин, нервів, лімфатичних судин та залоз із суміжними тканинами у стінках внутрішніх органів, топографо-анатомічні особливості органів і тканин залежно від віку, вікові особливості пренатального періоду онтогенезу людини, анатомічне обґрунтування мікрохірургічних втручань тощо.

Зміст наукових досліджень, запити практичної медицини та досвід європейської медичної освіти зумовлюють потребу в перебудові вітчизняної системи вищої медичної освіти. На часі не вирішена проблема запровад-

ження такої навчальної дисципліни як клінічна анатомія. А це в свою чергу передбачає зміну навчальних планів, типових і робочих навчальних програм та відповідної реорганізації кафедр. Складність означених питань зумовлена й відсутністю юридичного об'єднання фахівців у галузі клінічної анатомії.

Зважаючи на вищенаведене, учасники Всеукраїнської наукової конференції "Актуальні питання клінічної анатомії та оперативної хірургії" ухвалили:

1. Вважати перспективними і продовжувати наукові розробки з таких напрямів:

1.1. Визначення закономірностей адапційно-компенсаторних змін в організмі людини після оперативних втручань, трансплантації органів і тканин; розробка і топографо-анатомічне обґрунтування нових способів реконструктивної хірургії; математичне моделювання в експерименті.

1.2. Визначення закономірностей макро-мікроскопічної будови органів і систем у нормі та за умов шкідливого впливу зовнішніх чинників; будова людини в системі топографічних координат.

1.3. Вивчення індивідуальної анатомічної мінливості та варіантів будови органів і тканин.

1.4. Вивчення мікротопографічних взає-

мовідношень анатомічних структур і тканин у стінках порожнистих та в товщі паренхіматозних органів.

1.5. Визначення вікових і статевих топографо-анатомічних особливостей органів і тканин, вікової ембріотопографії внутрішніх органів та структур людини.

1.6. Дослідження клінічної (хірургічної, топографічної, ультразвукової, томографічної, рентгенологічної) анатомії природженої патології.

1.7. Топографо-анатомічне обґрунтування мікрохірургічних втручань у дітей та дорослих.

2. Кафедрам, науковим колективам та науковцям широко висвітлювати результати наукових досліджень, а також історичні розвідки етапів становлення вітчизняної медичної науки у фахових наукових виданнях.

3. Опорній кафедрі топографічної анатомії та оперативної хірургії спільно з топографоанатомами вищих медичних закладів освіти розробити концепцію клінічної анатомії як навчальної дисципліни і подати пропозиції щодо перейменування кафедр топографічної анатомії та оперативної хірургії Міністерству освіти і науки України та Міністерству охорони здоров'я України.

**Ю.Т.Ахтемійчук,
Б.Г.Макар**